

**Miedzynarodowa Grupa Teatralna
"Neisse-Nysa-Nisa Piraci"
Mezinárodní Divadelní Skupina
"Neisse-Nisa-Nysa Piráti"
Internationale Theatergruppe
"Neisse-Nisa-Nysa Piraten"**

www.neissepiraten.de

„Projekt jest dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie) w Euroregionie Nysa.”

Międzynarodowa Grupa Teatralna „Neisse-Nysa-Nisa Piraci”

Neisse – Nysa – Nisa Piraci” to trójnarodowy, młodzieżowy projekt teatralny u styku trzech państw: Polski, Niemiec i Czech, w Euroregionie Nysa. Polska, niemiecka i czeska młodzież w wieku od 12 do 20 lat wspólnie występuje na scenie. To doskonały pomysł który pokazuje, że cele artystyczne wspomagają cele społeczno-pedagogiczne. Nasza grupa liczy 24 osoby z trzech państw. Pracujemy pod kierownictwem profesjonalnego reżysera i trzech opiekunek. Posługujemy się językiem angielskim, polskim, czeskim, niemieckim, rosyjskim, arabskim i językiem „gibberish” – czyli teatralną mową fantazji. Zajmujemy się technikami teatralnymi i widowiskowymi oraz doświadczamy tego, jak „funkcjonuje” teatr. Pracujemy z ogromną przyjemnością, a przy tym bawimy się doskonale. Spotykamy się od trzech do czterech razy w roku na weekendowych warsztatach, na przemian w Czechach, Polsce i w Niemczech. Od początku projektu, czyli od 2001 roku, po dzień dzisiejszy, pod profesjonalnym kierownictwem, aktywnie uczestniczyliśmy w 22 warsztatach, zrealizowaliśmy 4 produkcje i pokazaliśmy widzom 18 przedstawień w Czechach, Polsce i Niemczech. Nasza grupa występuje regularnie przy obchodach wstąpienia Czech i Polski do Unii Europejskiej. Często gościmy w Teatrze im Gerharta Hauptmanna w Zittau w Naivni Divadlo w Libercu w Domu Kultury w Bogatyni oraz Goethe – Instytut w Pradze.

Historia „Neisse - Nysa - Nisa Piratów”

W roku 1999 Uthild Schuetze-Noehmke z Goethe Instytut rozpoczęła szkolenie w Pradze. Peter Sterl - reżyser z Norymbergii, przedstawił tam pod hasłem „*Język na lekcji: Teatr*” różne techniki i metody wprowadzenia teatru na lekcje języka. Goethe Instytut zaproponował szkolenie w miejscu styku trzech państw. Zainteresowanie było duże i grupa 20 nauczycieli z trzech państw uczyła się i grała z przyjemnością i wielkim zainteresowaniem. Wkrótce wyłonił się z tego pomysł, aby techniki „przebrać” na scenę i przedstawiać pracę teatralną wspólnej niemiecko-polsko-czeskiej grupy - narodziny „Neisse-Nysa-Nisa Piratów”. Od tego momentu współpracowali ze sobą reżyser Peter Sterl, Renata Sipowa, Ellen Rolle oraz Wiesia Weckert. Po niespodziewanej śmierci polskiej opiekunki Wiesi Weckert w roku 2005, zastąpiła ją Kasia Pęcherzewska z Bogatyni.

„Neisse-Nysa-Nisa Piraci” u styku trzech państw to więcej niż tylko grupa teatralna.

Przez wiele lat tworzyliśmy własną technikę wspólnej pracy z łatwością pokonując bariery językowe. Właściwie nie ma języka, którym wszyscy mówimy. Na warsztatach najczęściej komunikujemy się werbalnie. Angażujemy się w tłumaczenie swoim przyjaciółom z innego kraju tego, co jest dla nich niezrozumiałe. Ogólnie panuje przyjacielska atmosfera i wzajemne zrozumienie. Ważne jest, aby nie stwarzać sztucznego „zacierania różnic” lecz poznać te, które istnieją między ludźmi i kulturami oraz nauczyć się je akceptować, a nawet polubić. Przedstawienia, które tworzymy muszą być zrozumiałe we wszystkich trzech państwach ponieważ występujemy dla różnorodnej publiki. To nasze największe wyzwanie. Zanim styk trzech państw Niemiec, Czech i Polski został „stykiem europejskim”, już razem współpracowaliśmy. Z czasem „Neisse-Nysa-Nisa Piraci” przekształcili się w instytucję. W słabym strukturalnie regionie, gdzie kumulują się problemy, oferujemy możliwość zaangażowania się i współpracy z osobami związanymi z projektem „Europejska Kultura”. Naszym widzom dajemy dobrą zabawę i jednocześnie dobry przykład na wspólne ponadgraniczne przedsięwzięcia.

„Neisse-Nysa-Nisa Piraci” pracują przede wszystkim na płaszczyźnie improwizacji.

Po pierwsze znaczy to, że przedstawienia powstają z improwizacji podczas warsztatów. Młodzi aktorzy otrzymują zadania od reżysera i przedstawiają je w różnych konstelacjach. I tak na przykład są „czysto Polskie” (także Niemieckie i Czeskie) improwizacje jak i „mieszane”. Podczas warsztatów wszyscy uczestnicy współpracują ze sobą. Improwizacje, które powstają, zależne są ściśle od tych grup i od ich dynamiki. Podczas pracy wszystkie problemy językowe muszą zostać rozwiązane. Oceniamy nowo powstałe techniki i decydujemy, których użyjemy w sztuce. Aktualna produkcja jest jednorazowa tzn. powstaje bez scenariusza. Po drugiej improwizacja oznacza brak tekstów dla aktorów. Każde przedstawienie różni się odrobinę od poprzedniego. Najważniejsze w pracy jest to, aby młodzież zrozumiała, o co w przedstawieniu chodzi. Co jest motywacją konkretnego charakteru? Jak porusza się figura? Jak wyraża się uczucia i wewnętrzny impuls w mowie i ruchu? W ten sposób powstaje główny wątek historii, mający za podstawę silną osobowość każdego z aktorów.

Aby umożliwić pracę teatralną, zespół musi dysponować odpowiednimi umiejętnościami i wiadomościami. Ćwiczenia głosowe i ruchowe jak również dramaturgia i teatr w praktyce i teorii są częścią każdego spotkania.

Metodę pracy „Neisse-Nysa-Nisa Piratów” można podzielić na trzy podstawowe idee:

tumult (gwałtowne zajście), akceptacja i doświadczenie na styku granic.

Tumult

Żeby z uczniami móc pracować tak wypracowanymi metodami improwizacji, atmosfera i postępowanie z aktorami musi być swobodne. Każdy musi mieć przestrzeń, aby się rozwijać, przedstawiać siebie bez strachu i mieć odwagę na eksperymenty. Oglądane warsztaty np. przez widza z zewnątrz pokazują pozornie chaotyczne sceny. Właściwie chodzi o to, aby rzeczom, (a przy tym i uczniom), ciągle pozostawiać swobodę, aby następnie wyniki sfinalizować.

Improwizacja - nawet, jeżeli czasami tak wygląda - jest całkowicie czymś innym „jak głupim skakaniem i gadaniem”.

Improwizacja rozgrywa się z dostępnymi znajomości i umiejętności, tzn. technikami, które podczas pracy zostały przekazane aktorom.

Akceptacja

Każdy uczestnik ma możliwość wnieść coś od siebie, będzie wysłuchany i potraktowany poważnie. Tylko w ten sposób można aktorów zachęcać, aby odważyli się na eksperymenty. Najpierw w improwizacji nie mam nic prawdziwego czy fałszywego. Decyzje dotyczącego tego, kto i co zagra na scenie są dla wszystkich przejrzyste. Zadaniem reżysera jest przede wszystkim, pokazanie uczniom jak wdrażać pomysły w teatr. Próbuje akceptować „inność” naszych kolegów z zespołu i potrafimy pokazywać własną indywidualność. Wyznaczane są przez nas granice swobody, gdzie wolność jednostki musi się zakończyć w ramach wspólnej pracy. Naturalnie w tym procesie obalane są osobiste upodobania, niechęć, przyjaźnie, dezaprobata oraz obawy przed strachem.

Doświadczenie na styku granic

Praca „Piratów” opiera się na doświadczeniu. W ćwiczeniach i w improwizacji chodzi o to, aby pokonać własne granice i zdobyć się na coś nowego. Odważamy się na eksperymenty w tańcu i w ruchu. Ciągłe spotykamy nowych uczestników zespołu, musimy wspólnie improwizować, pokonywać bariery językowe. Obejmujemy się na scenie, robimy głupie gesty, grymasy a kto ma pecha musi w świetle ramp całować. Uczestnicy, opiekunki i sam reżyser zdobywają doświadczenia na własnym ciele, w postępowaniu z członkami zespołu, w sporach z innymi krajami i kulturami. Przez wiele lat uczyliśmy się wszyscy jeden od drugiego – nie zawsze bez konfliktów i zranień. Zdobyte doświadczenia potrzebują pewnych ram, tzn. zespołu, który przekazuje pewność uczestnikom, wydobywa i popiera akceptację a w „tumulcie” zachowuje spojrzenie. Istotna dla naszej pracy jest również współpraca opiekunów z reżyserem, a doświadczenia wymagają zaufania, aby na końcu wszystko przebiegło prawidłową drogą, żeby orientacja procesu w improwizacji w odpowiednim czasie przekształciła się w sztukę. Do tego potrzebna jest ogromna wiedza i długoletnie doświadczenie w pedagogice teatralnej. Nasi uczniowie dojrzewają w tym procesie jako ludzie, młodzi aktorzy i jako młodzi Europejczycy.

Produkcja 2005/2006

„Istoty jednorazowego użytku”

Od lata 2005 roku zespół pracuje nad nową, własną produkcją, która tym razem zajmuje się surowcami wtórnymi: śmieci, reguły, ludzie. Premiera odbyła się 1 maja 2006 roku w Teatrze im Gerharta Hauptmanna w Zittau. Premiery krajowe w Polsce i Czechach odbędą się w październiku. Surowce wtórne – „Człowiek” zostaje zbudowany, usunięty i wyrzucony na śmieci.

Niespodziewanie wysypisko śmieci okazuje się nowym początkiem. Między produktami wtórnymi egzystuje miejsce pełne bezgranicznego życia, absolutnie twórcze. Przerazająco piękna paralela do jego wcześniejszego życia, w którym dla niego istniała tylko jedna droga. „Piraci” nabierają do swojej trójnarodowej własnej produkcji śmieci ze społeczeństwa i poddają zwykłe reguły i konwencje w wątpliwość.

Nasza dotychczasowa produkcja:

„**Pozostać w rzece**” (2001) - recytacja wierszy uczniów z Niemiec, Czech i Polski.

„ **O księżniczce Kunegundzie**” - (2002/2003) – znana legenda u styku trzech państw i próba przeniesienia na scenę naszych własnych problemów z trójjęzycznością.

„**Estera i król**” (2004/2005) – zajmuje się wspólnym życiem różnych kultur w związku z biblijną historią Estery.

Ze strony Polskiej teatrowi sprzyjają:

Burmistrz Miasta i Gminy w Bogatyni Gerard Świstulski

Naczelnik Wydziału Oświaty Joanna Iżycka-Kuś

Naczelnik Wydziału Polityki Regionalnej Ewa Szczepkowska

PETER STERL

Współzałożyciel i kierownik grupy, reżyser z Norymbergii.

Ellen Rolle

Współzałożycielka „Piratów znad Nysy”, nauczycielka w Lessing-GS Zittau, międzynarodowa organizacja/koordynatorka projektów strony niemieckiej.

Renata Sipova

Współzałożycielka i opiekun grupy czeskiej, nauczyciel języka niemieckiego w Gimnazjum S.X. Saldy w Libercu.

Katarzyna Pęcherzewska

Opiekunka, autorka i koordynatorka projektów strony polskiej Międzynarodowej Grupy Teatralnej „Nysa - Piraci”.

Wiesia Weckert

Współzałożycielka i opiekun polskiej Grupy Teatralnej „Nysa Piraci” do 2005 roku. Nauczyciel języka niemieckiego w Gimnazjum Nr 2 w Bogatyni.

PETER STERL

Theaterleiter und regisseur Mitbegründer aus Nürnberg

Ellen Rolle

Mitbegründerin der „Neiße-Piraten“ Lehrerin an der Lessing-GS Zittau. trinationale Organisation/Management deutsche Projektleitung.

Renata Sipova

Ich beschäftige mich mit der Organisation des Theaterprojektes, bin Leiterin der tschechischen Gruppe. Ich unterrichte Deutsch am Gymnasium F.X.Šalda in Liberec.

Katarzyna Pęcherzewska

Leiterin der Polnischen Gruppe der „Neisse Piraten“, trinationale Organisation/Management polnische Projektleitung.

Wiesia Weckert

Unsere Spielleiterin und Mitgründerin der Neissepiraten, verstorben im Juni 2005. Deutschlehrerin am Gymnasium Nr.2 in Bogatynia.

PETER STERL

Divadelni vedoucí a režisér. Spoluzakladatel z Norimberka

Ellen Rolle

Mezinárodní organizace, management (řízení), odpovědná za německé zájmy. Učitelka v Lessingově škole v Žitavě.

Renata Sipova

Spoluzakladatelka, vedoucí české skupiny. Zabývám se organizací divadelního projektu, Učím na gymnáziu F.X.Šaldy Liberec.

Katarzyna Pęcherzewska

Vedoucí polské skupiny „Neisse Pirátů“, zabývá se organizací a managementem, vede polskou skupinu.

Wiesia Weckert

Spoluzakladatelka, vedoucí polské skupiny „Nysa Piraci” do 2005 r. Vyučující německého jazyka na Gymnáziu č.2 v Bogatyni.

Premiera przedstawienia pt “Estera “ w Libercu.

Premiera przedstawienia pt “Estera “ w Zittau.